

Zaključci konferencije "Baštinske institucije u post(digitalnom) dobu"

Na konferenciji "Baštinske institucije u post(digitalnom) dobu", održanoj 03./04. 10.2024, okupili su se stručnjaci iz oblasti bibliotekarstva, arhivistike i muzeologije kako bi zajednički raspravljali o izazovima i mogućnostima digitalne transformacije u baštinskim institucijama. U nastavku slijede ključni zaključci i preporuke proizašle iz panel diskusija, predavanja i radionica:

1. Digitalna transformacija kao trajni proces

Zaključak: Digitalna transformacija nije jednokratni proces već kontinuirani izazov koji zahtijeva stalno prilagođavanje. Baštinske ustanove u BiH suočene su sa izazovima u pogledu ograničenih budžeta, nedostatka potrebne opreme kao i nedostatka stručnog osoblja. Posebnu pažnju zahtijeva činjenica da Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Kinoteka BiH, Zemaljski muzej BiH, Historijski muzej BiH, Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH, Biblioteka za slijepa i slabovidna lica BiH, Umjetnička galerija BiH, sedam institucija kulture od državnog značaja nema riješen pravni status i finansiranje.

Preporuka: Baštinske institucije trebaju trajno ulagati u digitalne tehnologije i obuku osoblja, uz održavanje ravnoteže između digitalne inovacije i očuvanja tradicionalnih pristupa. Proaktivno djelovanje u smislu podizanja svijesti o značaju kulturnih i baštinskih institucija u kulturnom, obrazovnom životu, ali u društvu u cjelini.

2. Važnost suradnje i umrežavanja

Zaključak: Suradnja između biblioteka, muzeja i arhiva ključna je za učinkovitije rješavanje izazova digitalnog doba.

Preporuka: Potrebno je poticati stvaranje mreža stručnjaka i institucija na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini kako bi se razmjenjivala znanja i resursi.

3. Očuvanje digitalne baštine

Zaključak: Digitalna baština, uključujući digitalne arhive i muzejske zbirke, suočava se s izazovima dugotrajnog očuvanja.

Preporuka: Razviti strategije za dugotrajnu pohranu digitalnih podataka, uz osiguranje da su ti podaci dostupni i u budućnosti. Potrebno je implementirati standarde za formatiranje, metapodatke i tehnologije pohrane.

4. Povećanje dostupnosti i inkluzivnosti

Zaključak: Digitalne tehnologije pružaju priliku za širu dostupnost kulturne baštine i inkluzivnost u pristupu informacijama.

Preporuka: Institucije trebaju nastaviti raditi na digitalizaciji svojih zbirki i omogućiti lakši pristup korisnicima svih dobnih skupina i različitih potreba, uključujući osobe s invaliditetom.

5. Etička pitanja i autentičnost

Zaključak: Digitalizacija kulturne baštine otvara pitanja autentičnosti, zaštite autorskih prava i etike u predstavljanju i korištenju baštinskih materijala.

Preporuka: Potrebno je razvijati etičke smjernice za digitalizaciju i distribuciju kulturnih dobara, kako bi se osiguralo da su materijali korišteni u skladu s pravnim i moralnim standardima.

6. Potencijal novih tehnologija

Zaključak: Tehnologije poput umjetne inteligencije, proširene stvarnosti (AR) i virtualne stvarnosti (VR) mogu pružiti nove načine interpretacije i prezentacije baštine.

Preporuka: Baštinske institucije trebaju prihvatiti nove tehnologije i

iskoristiti mogućnosti i unapređenja koja mogu doprinijeti kvalitetnijoj prezentaciji građe koju posjeduju, unapređenju usluga koje pružaju kroz povećanje dostupnosti digitalnih sadržaja.

SPISAK UČESNIKA BAM 2024

11. međunarodna konferencija Evropske smjernice
za saradnju biblioteka, arhiva i muzeja

BAŠTINSKE INSTITUCIJE U (POST)DIGITALNOM DOBU

Prezime i ime	Institucija
Abdulahović Amina	JU Srednja škola primijenjenih umjetnosti Sarajevo
Akšamija Alem	Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo
Alibašić Almira	JU Historijski arhiv, Sarajevo
Alijagić Ajla	Univerzitet u Sarajevu – Akademija likovnih umjetnosti, Sarajevo
Alispahić Arijana	JU OŠ "Sokolje", Sarajevo
Aljović Amir	JU "Treća osnovna škola" Ilidža
Avdović Lejla	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet
Azinović Gordana	Katolički školski centar, Sarajevo
Bajraktarević Selma	Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo
Baralić Elvera	Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, Sarajevo
Bavčić Mubera	Univerzitet u Sarajevu – Orijentalni institut, Sarajevo
Bešlić Ivana	Knjižnica Kreševo, Kreševo
Bogućanin Ferida	Univerzitet u Sarajevu – Šumarski fakultet, Sarajevo
Bošković Luka	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Bottazzo Violetta	Zveza bibliotekarskih društva Slovenije, Ljubljana
Bunjevac Salkić Nina	Društvo bibliotekara F BiH, Maglaj
Butigan Vučaj Tamara	Narodna biblioteka Srbije, Beograd
Cvjetković Ivona	Opća biblioteka "Muhamed Kantardžić", Breza
Čebić Amra	JU "Centar za kulturu", Tuzla
Čurovac Ejla	Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo
Čuzović Belma	Memorijalni centar. Sarajevo
Demirović Hatidža	Sarajevo
Dizdar Senada	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Dukić Sanja	Narodna i univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić", Tuzla

Dumenčić Marija	Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo
Duranović Amir	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Durmo Najda	Memorijalni centar, Sarajevo
Džigal Kriještorac Hadija	Biblioteka "Vuk Karadžić", Prijepolje
Džigal-Berkovac Ismeta	JU Historijski arhiv, Sarajevo
Đikić Aida	Sarajevo School of Science and Technology, Sarajevo
Đuderija Mirsad	Sarajevo
Feldvari Kristina	Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, Osijek
Gastan-Bešo Indira	Muzej Hercegovine
Gelić Darija	Katolički školaki centar "Sv. Pavao" Zenica
Golijanin Sanja	Tužilaštvo/Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, Sarajevo
Golubović Dragan	Mediacentar/ arhiv INFOBIRO, Sarajevo
Grabovica Adelaida	Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo
Grebović Lendo Nadina	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Habeš Delila	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Hadžihasanović Indira	JU OŠ "Aleksa Šantić", Sarajevo
Hajdarpašić Lejla	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Halilhodžić Belma	JU Muzej "Bitka za ranjenike na Neretvi", Jablanica
Hasović Belkisa	Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo
Hašimbegović Elma	Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo
Hodžić Elma	Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo
Hodžić Nermina	Srednjoškolski centar „Nedžad Ibrišimović“, Ilijaš
Ibričić Anida	Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, Sarajevo
Ivanovska Milica	NUB „Sv. Kliment Ohridski“-Skopje, Skopje
Jaganjac Zenita	Narodna i univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić", Tuzla
Jelić Davorka	Željeznički školski centar, Sarajevo
Jusuf Ernur	NU NUB „Sv. Kliment Ohridski“, Skopje
Kadribegović Mehić Amina	Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo
Kapo Renata	JU Biblioteka Sarajeva, Sarajevo
Kasapović Indira	Prva gimnazija, Zenica
Kavčić Marijana	NUB "Sv. Kliment Ohridski", Skopje
Kekić Halima	JU OŠ "Šip", Sarajevo
Kešan Tolomanoski Emina	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Khattab Džejla	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Klarin Zdravec Sofija	Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb
Kodrić Zaimović Lejla	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Konjicija-Kovač Anita	Univerzitet u Sarajevu – Muzička akademija, Sarajevo
Krehić Enida	JU OŠ "Mula Mustafa Bašeskija", Sarajevo
Krhan Asim	Muzej Hercegovine, Mostar
Krotkova Gordana	NUB „Sv. Kliment Ohridski“, Skopje
Kulenović Emira	JU Biblioteka Sarajeva, Sarajevo
Kuljanin Ivana	Matična biblioteka, Istočno Sarajevo
Kurto Selma	JU OŠ "Safvet-beg Bašagić", Sarajevo

Kušumović Almira	JU OŠ „Malta“, Sarajevo
Lagumdžija Amra	Srednja ekonomska škola, Sarajevo
Lemić Vlatka	Sveučilište u Zagrebu, Zagreb
Lendo Merima	JU Biblioteka Sarajeva, Sarajevo
Lepić Adisa	Zemaljski muzej BiH, Sarajevo
Lepir Amela	Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo
Ljajić Elvis	Ustavni sud BiH, Sarajevo
Ljuša Lamija	Univerzitet u Sarajevu – Orijentalni institut, Sarajevo
Mandić Asja	Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo
Mandić Hrvoje	Sveučilište u Zagrebu, Zagreb
Marić Elma	Muzej Hercegovine, Mostar
Mastilović Anja	Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo
Mašić Belma	Univerzitet u Sarajevu – Akademija likovnih umjetnosti, Sarajevo
Mašić Sipović Medina	Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo
Maunagić Hatidža	JU Gimnazija Obala i Elektrotehnička škola za energetiku, Sarajevo
Medić Selsebila	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Mičijević Omer	JU Narodna biblioteka – Odjel dječija biblioteka, Mostar
Milošević Violeta	Bibliotekarsko društvo Srbije, Beograd
Mirović Dalila	Sarajevo
Motika Nikola	Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo
Mujić Benjamin	OŠ "Kiseljak 1", Kiseljak
Mulabećirović Lejla	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Mulalić Azemina	Univerzitet u Sarajevu – Pravni fakultet, Sarajevo
Mulaosmanović Edita	Univerzitet "Džemal Bijedić", Mostar
Muradbašić Nahla	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Muratagić-Tadić Sumejja	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Muratović Nihada	Četvrta gimnazija Ilidža, Sarajevo
Muslić-Haseta Fuada	Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo
Omeragić Vesna	OŠ „Mirsad Prnjavorac“, Sarajevo
Omerbašić Džaferagić Rusejla	Narodna i univerzitetska biblioteka “Derviš Sušić”, Tuzla
Osmanhodžić Hajrija	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Pekušić Almedina	JU OŠ "Hasan Kikić", Sarajevo
Petrić Tatijana	Sveučilište u Zagrebu, Zagreb
Petrović Borna	Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, Osijek
Petrović Vera	South East European Association of Law and Related Libraries – SEALL (članica), Beograd
Poje Irena	Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, Osijek
Puljek-Bubrić Narcisa	Bošnjački institut – Fondacija Adil Zulfikarpašić, Sarajevo
Radulović Đordije	Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet, Sarajevo
Rastoder Narcisa	Univerzitet u Sarajevu – Ekonomski fakultet, Sarajevo
Rašidović Beba	Sarajevo

Rizvanbegović Džević Amina	Bošnjački institut – Fondacija Adila Zulfikarpašića, Sarajevo
Rožajac-Zulčić Mirela	Univerzitet u Sarajevu – Pravni fakultet, Sarajevo
Saračević Narcis	JU Biblioteka Sarajeva, Sarajevo
Selak Amina	JU OŠ "Hasan Kaimija", Sarajevo
Selhanović Lamija	Asocijacija BAM, Sarajevo
Semenski Sara	Hrvatsko knjižničarsko društvo, Zagreb
Sijerčić Maja	Bošnjački institut – Fondacija Adil Zulfikarpašić, Sarajevo
Sijerčić Maksida	Narodna i univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić", Tuzla
Smajić Emina	Memorijalni centar, Sarajevo
Smajić Muamera	Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo
Smajkić Madžida	Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo
Suljić Muratović Indira	Memorijalni centar, Sarajevo
Suljkanović Azra	Narodna i univerzitetska biblioteka "Derviš Sušić", Tuzla
Šarenkapa Azra	Zemaljski muzej BiH, Sarajevo
Tanović Mak	Univerzitet u Sarajevu – Rektorat, Sarajevo
Tenodi Marijana	Gradska biblioteka Subotica, Sunotica
Tinjak Fatima	Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo
Topčić Edin	Srednjoškolski centar Hadžići, Hadžići
Trešnjo Jasminka	Univerzitet "Džemal Bijedić", Mostar
Tuda Kanceljak Branka	Hrvatsko knjižničarsko društvo, Zagreb
Zaimović Haris	JU Historijski arhiv, Sarajevo
Zaradić Radoslav	Hrvatsko arhivističko društvo, Split-Zagreb
Zdravković Zoran	Biblioteka grada Beograda, Beograd
Žero Adisa	Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo

